

Saksbehandler: Sissel Nergård Jensen
 Arkivsaksnr.: 10/1522

Arkiv: F12 &13

NOU 2010:5 - Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering - et helhetlig hjelpemiddeltilbud - høring

Saksnr.: Utvalg	Møtedato
227/10 Lenvik formannskap	11.10.2010

Vedlegg:

- Kortversjon NOU 2010:5: Aktiv deltakelse, likeverd og inkludering – eget legg.
- Høringsuttalelse fra Råd for personer med nedsatt funksjonsevne

Andre dokumenter (ikke vedlagt):

- Ingen

Kort sammendrag:

Et ekspertutvalg har utredet forvaltning av hjelpemiddelområdet, NOU 2010: 5, som nå er til ute til høring. Utvalget foreslår endringer i forhold til dagens organisasjons – og finansieringsmodell som innebærer at flere oppgaver overføres fra statlig til kommunalt nivå, både hva formidling og finansiering angår.

Utvalget foreslår at økonomi i forhold til overføring av oppgaver, inngår i rammeoverføringer til kommunene.

Saksopplysninger:

Regjeringen Stoltenberg II oppnevnte ved kongelig resolusjon av 25. april 2008 et utvalg, Holte-utvalget, som fikk mandat til å foreta en helhetlig gjennomgang av forvaltning, organisering og finansiering på hjelpemiddelområdet. Hovedformålet var å få en vurdering av mulige langsiktige grep som kan gi effektive og langvarige kvalitets – og kompetanseforbedringer i systemet for formidling og forvaltning av hjelpemidler med sikte på å gi brukerne av hjelpemidler økt mestring og livskvalitet.

Mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha mulighet til aktiv deltakelse, likeverd og inkludering på linje med andre samfunnsborgere (St. meld. nr. 40 Nedbygging av funksjonshemmedes barrierer). Hjelpemidler skal medvirke til funksjonsforbedring på alle livsområder og også kunne gi samfunnsøkonomiske gevinster ved at brukerne kan være aktive i arbeid og dagligliv så lenge som mulig.

Hjelpemiddelområdet kjennetegnes av stor kompleksitet. Brukergruppene er svært forskjellige både med hensyn til alder, funksjonsnedsettelse og oppfølgingsbehov. I dagens system kan hjelpemidler være alt fra enkle produkter som spesialbestikk til en verdi av et par hundre kroner, til avanserte teknologiske produkter i millionklassen og tjenester som tolking.

Nærmere to tredjedeler av hjelpemiddelbrukerne i dag er over 67 år. Gitt den forventede demografiske utviklingen, viser beregninger gjort av Arbeids – og velferdsetaten at det i 2030 vil være 40 prosent flere brukere av hjelpemidler sammenlignet med dagens nivå.

Også et økende antall yngre personer (under 67 år) med varig nedsatt funksjonsevne, utgjør et større og mer omfattende behov for koordinerte offentlige ytelser og tjenester i eget hjem og lokalmiljø. Dette vil kreve nødvendig fag – og samhandlingskompetanse i førstelinja i kommunen, på hjelpemiddelsentralene og i tilretteleggings og formidlingsapparatet for øvrig.

Behovet for hjelpemidler og tilrettelegging for deltakelse i arbeidslivet vil øke i årene fremover, både fordi flere med funksjonsnedsettelse ønsker å delta i arbeidslivet og på grunn av politiske målsetninger om å øke sysselsetningsgraden for denne gruppen.

I dag er retten til hjelpemidler hjemlet i folketrygdloven. Hjelpemidler til brukere med varig funksjonsnedsettelse finansieres av staten. Kommunene har finansieringsansvar for hjelpemidler ved midlertidige behov og for hjelpemidler til beboere i sykehjem, her med unntak av enkelte hjelpemidler.

Holte-utvalget foreslår følgende ny modell for forvaltning, organisering og finansiering av hjelpemiddelområdet:

- Ansvaret for forvaltning og formidling av hjelpemidler og tilrettelegging i arbeidslivet forblir i et statlig ansvar som i dag, men foreslås harmonisert med øvrig regelverk og Arbeids- og velferdsetatens virkemidler for arbeidsinkludering og å hindre utstøting fra arbeidslivet.
- Ansvaret for forvaltning og formidling, her under finansiering av basishjelpemidler i dagliglivet overføres til kommunene. Økonomien til finansiering av disse oppgaver legges i rammeoverføringer til kommunene.
- Ansvaret for forvaltning og formidling av øvrige hjelpemidler, herunder dyrere hjelpemidler og hjelpemidler krever spesialtilpasning forblir et statlig ansvar.

Vurdering:

Kompleksiteten på hjelpemiddelområdet tilsier behov for høy kompetanse, både for vurdering av behov og muligheter for løsninger slik at brukere av hjelpemidler kan gis økt mestring og livskvalitet. Slik kompetanse er vanskelig å ivareta i kommunene, også i forhold til de hjelpemidler kommunene i dag har ansvar for. Vi vet at mange kommuners tilbud innen rehabilitering og ergoterapi er svært mangelfullt.

Dersom utvalgets forslag blir realisert, vil nye oppgaver tillegges kommunene, uten sikkerhet for at kompetanse og finansiering er på plass.

Dette vil kunne skape ulikhet i tilbudene avhengig av geografisk bosted, kompetanse på området i den enkelte kommune og kommuneøkonomi. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi.

At retten til hjelpemidler er hjemlet i folketrygdloven og at hjelpemidler til personer med varige behov for hjelpemidler i dagligliv og arbeidsliv er statlig finansiert, sikrer funksjonshemmede et mest mulig likeverdig tilbud, uavhengig av bosted, alder og økonomi.

Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i Lenvik har gitt høringsuttalelse som følger: Høringens forslag om å overføre dagens statlige ansvar for hjelpemidler til kommunene må avvises og Rådet ber derfor om at følgende uttalelse blir vedtatt som høringsvar:

"Lenvik kommune mener retten til hjelpemidler fortsatt skal ligge til folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede tilgang til hjelpemidler på alle livsområder, med mulighet til å leve et selvstendig liv.

De økonomiske utfordringer kommunene står overfor gir lite rom for nye omfattende oppgaver på dette området. Retten til hjelpemidler må være uavhengig av geografisk bosted og kommuneøkonomi. Staten bør i stedet forbedre hjelpemiddelformidlingen ved å bidra til å styrke kommunenes ergoterapitilbud og rehabilitering samt styrke vaktmestertjenesten for reparasjon av hjelpemidler.”

Innstilling:

Lenvik kommune vil slutte seg til høringsuttalelsen fra Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i Lenvik.

Lenvik kommune mener retten til hjelpemidler fortsatt skal være hjemlet i folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede lik tilgang til hjelpemidler på alle livsområder og gi de muligheter til å leve selvstendige liv.

Lenvik rådhus, 27.09.2010

Margrethe Hagerupsen
Rådmann

Sissel Nergård Jensen
rådgiver helse og sosial

Behandling/vedtak i Lenvik formannskap den 11.10.2010 sak 227/10

Tilstede samtlige 7 medl/varamedlemmer
Vedtaket var enstemmig.

Formannskapets vedtak (rådmannens innstilling – enstemmig):

Lenvik kommune vil slutte seg til høringsuttalelsen fra Rådet for personer med nedsatt funksjonsevne i Lenvik.

Lenvik kommune mener retten til hjelpemidler fortsatt skal være hjemlet i Folketrygdloven med et statlig finansieringsansvar. Dette vil sikre funksjonshemmede lik tilgang til hjelpemidler på alle livsområder og gi de muligheter til å leve selvstendige liv.